

## Hebreos

<sup>1</sup> Jecy ja'a Dios quiuguexy quiejxy maa hõjts nhaphájtám maa hõjts ndeedyhájtám. Diosmädi-a'agy-yajwa'xpä hajxy quiejxä. Mayhooc hajxy quiejxä. Madiu'u hajxy miädiaacy. <sup>2</sup> Tøø ja'a Dios ja'a yHuung hajxy yaa xyajnäguéjxäm hädaa yaabä naaxwiin. Cahnä jiegø'øy coo yaa tøø yhoy. Je'e ja'a Diosmädi'a'agy hajxy tøø xjiaac hawáañám. Jequiän je'eduhñ wyiinguejxä coo ja'a xøøwiin naaxwiin yhädiúnät cøxiä møødä xøø, møødä po'o, møødä madsa'a. Mänit yajnähdijjä coo yhané'emät. <sup>3</sup> Jaduhñä Dios yHuung miøjjä jiaančhä nebiä Diosän. Tu'ugjoot tu'ugwiinmahñdy hajxy yhity. Jim hajxy yhané'emy cøxp chaads hädaa yaabä naaxwiin. Tøø hõjts hoy xñähho'túutám. Tøø ja'a nbojpä ngädieeyhajxy xyajnähwáatsäm. Mänit jim ñøcxtägajch tsajpootyp maa ja'a Diosän. Jim je'eduhñ yhanehmbä jada'anäbaadyñä.

<sup>4</sup> Ja'a Dios yHuung, maas møj ja'a cuhdujt miøødä quejee ja'a Dios mioonsä ja'a tsajpootypähajxy miøødä, je'eguiøxpä coo je'e Dyios yHuungä. <sup>5</sup> Cabä Dios ja'a mioonsä mänaa ñäma'ay:

Míičhhøch jada'a ndehñ yHuunghadaamby.

Ni mädyii mioonsä quia'a nänømy:

Yø'øjøch jaduhñ xTieedyhadaamb;

nHuunghadáambiøch yø'øduhñ.

<sup>6</sup> Coo ja'a Dios ja'a yHuung yaa quiejxy hädaa yaabä naaxwiin, mänitä Dios miänaañ:

Wéénhøch nHuung xwyiingudsähgøøyyä ja'a nmóon-søçhhajxy, ja'a hajxy jim tsajpootypä.

<sup>7</sup> Paquiä Dios ja'a miädia'agy quiudiúunäxä ja'a mioon-sähajxy, nebiä pojtagoy wiäditiän, nebiä padooyy wiädi-tiän. <sup>8</sup> Pero ja'a yHuung, je'eduhñ ñämaayy:

MDioshajp miičh, homiänaajä miičh mhane'emy;  
homiänaajä miičhä tøyhajt myega'añ.

<sup>9</sup> Mdsojpy miičh ja'a tøyhajt pä;

cabä haxøøgpä mdsocy.

Maas jootcújc-høch miičh nyaghity quejee ja'a nmóon-søchhajxy, ja'a hajxy jim tsajpootypä.

<sup>10</sup> Jaduhñä Dios jiaac mänaambä:

Miičh jecy mhädiuun ja'a naaxwiimbä møødä tsajpootypä.

<sup>11-12</sup> Cuhdägoyyaambä naaxwiimbä møødä tsajpootypä; tågatsaamb jaduhñ; jaduhñ jiada'añ néjjiämä wit coo tiujnä;

caj tiuungpaadaannä. Pero miičh, cøjxta'axiøø miičh mhida'añ;

caj miičh mjugyhajt mänaa quiøxa'añ.

<sup>13</sup> Cabä Dios ja'a mioonsä mänaa ñäma'ay:

Yaačh miičh xmiøødhané'emät. Caj miičh mmädsip mya-jmäjäda'aga'añ.

<sup>14</sup> Ja'a Dios ja'a mioonsähajxy ja'a tsajpootypä, jaduhñ mäwíinäts hajxy je'e nebiä pojjän. Cab hajxy quiähxø'øgy. Dios jaduhñ quejxp coo hajxy piuhbédät pønjatiä Dios piäda'agaamby hawa'adstuum.

## 2

<sup>1</sup> Tsipcøxpä Diosmädia'agy hajxy nyajcopcøøyyämät, ja'a hajxy tøø nmädóowämbä; jaduhñ hajxy nga'a tu'udägóoyyämät. <sup>2</sup> Haa ja'a Diosmoonsähajxiä, ja'a tsajpootypä, jéquiänä Diosmädia'agy hajxy yaa yajcä-daacy hädaa yaabä naaxwiin. Tøyhajt ja'a Diosmä-dia'agy jaduhñ; pønjaty ca'a cudiuumb, haxøøgtuum hajxy miähmø'øwa'añ. <sup>3</sup> Møjcuhdujtmøødä Jesucristo.

Hamdsoo hajxy je'e hoy xyhawáanäm neby hajxy nnäh-wáatsämät. Haa ja'a hajxy jayøbajt mädoowäbä, tøjiajt ja'a mädia'agy jaduñ maa hajxy je'ejän. Mänit højts jaduñ xyhawaandägájtsäm. Coö ja'a mädia'agy hajxy nga'a yajtuunämät, cab hajxy jaduñ nnähwáatsämät. <sup>4</sup> Madiu'u ja'a Dios ja'a hijxtahñd tøø yajcähxø'ogy, ja'a hoy-yagjuøøñäjatypä; jaduñ hajxy nmäbójcämät coö ja'a miädia'agy tiøyhajtä. Tøø ja'a yhEspíritu hajxy xya-näguéjxäm coö hajxy jaduñ xpiuhbedäänäm mädyiijaty tuuñg hajxy xmióoyyäm. Jaduñä jioot chocy.

<sup>5</sup> Haa ja'a Dios mioonsähajxiä, ja'a tsajpootypä, cabä Dios jaduñ tøø miäna'añ coö hajxy yhané'emät mänaa ja'a naaxwiimbä hänajty wyiimbida'añän. <sup>6</sup> Jiiby jaduñ myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän:

Dios, tiiguiøxpä ja'a jäya'ay coö mjahmiejtsta'agy, coö mbuhbety.

<sup>7-8</sup> Maas møc ja'a mmoonsä cuhdujt hijty tøø mmo'oy quejee ja'a jäya'ayhajxy.

Pero mänitä jäya'ay møjcuhdujt mmooyy coö cøxiä yhané'emät tijaty miich tøø mbäda'agy.

Jaduñä Dios ja'a jäya'ay piäda'aga'añ møj jaançh, coö jaduñ ween wyiingudsähgø'yii. Coö ja'a Dios jaduñ hamdsoo miänaañ, jaduñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coö ja'a møjcuhdujt hajxy tøø xmióoyyäm coö hajxy cøxiä nhanéhämät. Pero cajnä quiähxø'ogyñä coö hajxy cøxiä nhane'emäänäm. <sup>9</sup> Jaduñä Jesucristo, mänaa yaa yhitiän hädaa yaabä naaxwiin, cabä cuhdujt hijty jiaty møødä nebiä Dios mioonsähajxy miøødän, ja'a hajxy tsajpootypä. Mänitä Dios miänaañ coö ja'a Jesucristo hajxy xñäh-ho'túutämät nägøxiä, je'eguiøxpä coö ja'a Dios hajxy xchójcäm. Coö ja'a Jesucristo yho'cy, paadiä møj jaançh piädaacä, paadiä møjcuhdujt miooyyä coö yhané'emät.

<sup>10</sup> Paadiä Dios cøxiä wiinä piädaacy, weenä jäya'ayä Dios hajxy jaduhñ wyiingudsähgø'øy. Chojiä jioot jaduhñ coo ja'a yhuunghajxy jim yhidät nägøxiä maa je'e-jän, pønjatiä miädia'agy mäbøjcäp. Y jaduhñä Dios miä-naañ coo ja'a Jesucristo quiumädówät ja'a højtscøxpä. Jiaančh cudiuun je'eduhñ coo hajxy xñähho'túutäm. <sup>11</sup> Ja'a Jesucristo hajxy jaduhñ xyajnähwáatsäm. Quipxiä Dios hajxy nDeedyhajtäm møødä Jesucristo. Paadiä Jesucristo hajxy xquia'a mädsähdiúunäm. Hix, hamdsoo miänaañ coo hajxy tu'ugpuhya'ay xmiøødhíjtäm. <sup>12</sup> Jaduhñ jiiby myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän:

Nmøødmädia'agáambiøch nbuhya'ayhajxy ja'a miičhcøxpä.

Nguyhøwáambiøch miičh jim tsajtøgooty, jim cu'ugh-agujc.

<sup>13</sup> Jaduhñ jiiby myiimbä:

Ni mänáajøchä Dios xquia'a wiinhøøñ, páadyhøch nga'a tsähgø'øy.

Jaduhñ wiingtuum myíingumbä:

Chaačh nhity móødhøch nhuunghajxy;

Dióshøch jaduhñ xmiøøy.

<sup>14</sup> Pøn jaduhñ tu'que'ex, tu'ugjoot tu'ugnø'ty hajxy jaduhñ. Jaduhñä Jesucristo hajxy tøø xmiøødhíjtäm tu'ugjoot tu'ugnø'ty mänaa yaa yhitiän hädaa yaabä naaxwiin. Paady hajxy jaduhñ xmiøødhíjtäm, jaduhñ hajxy hánajty xñähho'tu'udáanäm. Jaduhñä møjcu'ugong hoy quia'a mäjádaacnä. Coo cu miäjádaacy, jaayá'ayädsä mäjaa häxøpy møød coo hajxy cu xyajtu'udägóoyyäm.

<sup>15</sup> Coo ja'a Jesucristo miädia'agy hajxy nmäbøjcämät, cabä nho'og hajxy jaduhñ ndsähgøøyyänät. Pøn jaduhñ ca'a mäbøjp, je'eds ja'a yho'og tsähgøøby mädu'ñtiä jia jugyhaty. <sup>16</sup> Coo ja'a Jesucristo yaa yhooyy hädaa yaabä naaxwiin, ja'a Abraham yhap yhoc-hajxy yajnäguejxä,

neby hajxy jaduḥḥ piuhbedóǰät. Ca'a Dyiosmoonsäha-  
 xjiä yajnäguejxä, ja'a tsajpootypä. Tøyhajt jaduḥḥ. <sup>17</sup> Y  
 paadiä Jesucristo yaa hoy jiäya'ayhaty neby højtshájtäm;  
 jaduḥḥ hajxy hoy xñähgapxtúutäm maa ja'a Diosän;  
 jaduḥḥnä nbojpä ngädieey hajxy hoy xñähho'túutäm. Ho-  
 jioot ja'a Jesucristo miøødhajpy. Pedyii jaduḥḥ quiudi-  
 uuñ. <sup>18</sup> Hoyyä Jesucristo jia tsaächpøjcy, cabä møjcu'u-  
 gongä miädia'agy yajtúunäxä. Y coo ja'a møjcu'ugong  
 hajxy hänäjty xjia wi'i yajtu'udägoyyäänäm, xpiuhbéjtäm  
 ja'a Jesucristo hajxy jaduḥḥ je'eguiøxpä coo ja'a møjcu'u-  
 gong miädia'agy quia'a mäbójcäxä ja'a Jesucristäm.

### 3

<sup>1</sup> Hermanodøjc, tøø ja'a Jesucristo ja'a nbojpä ngädieey  
 hajxy xyajnähwáatsäm. Tøø ja'a Dios hajxy xyajnähdíjjäm  
 coo ja'a miädia'agy hajxy nmäbójcämät. Tsøgä Jesucristo  
 hajxy jahmiéjtsäm; høxtahḥds højts ja'a Dios yaa xya-  
 jnägüejxäm. Jaduḥḥ hajxy njahmiéjtsämät coo hajxy jim  
 xñähgapxtúutäm maa ja'a Dioswiinduumän. <sup>2</sup> Haa ja'a  
 Moisésä, pedyii je'e jecy quiuduuñ maa ja'a Dios ja'a  
 tiøjcän. (Je'eduhḥ ñänøømby ja'a judíoshajxy.) Jaaná  
 jaduḥḥnä Jesucristo pedyii quiudiuumbä coo wyiinguejxä  
 coo højts jaduḥḥ xñähgapxtúutämät. <sup>3</sup> Maas hoy jaduḥḥ  
 coo ja'a Jesucristo hajxy nwiingudsähgøøyyämät quejee  
 ja'a Moisés. Høxtahḥdsä tøjcojpä, je'eds jaduḥḥ wi-  
 ingudsähgøøyyäp; cabä tøjc jaduḥḥ wyiingudsähgøøyyii.  
<sup>4</sup> Cabä tøjc hamdsoo quiojy; häna'c jaduḥḥ cojy. Pero ja'a  
 Dios, cøxiä je'eduhḥ piädaacy tijaty yaa hijp hädaa yaabä  
 naaxwiin møødä jim tsajpootyp. <sup>5-6</sup> Ja'a Moisés, jayøjpä  
 tøyhajt jaduḥḥ miädiaactsohñ mädyii ja'a Dios hänäjty  
 cujecy quiapxtøwaamby. Pedyii ja'a Moisés quiudiuuñ  
 maa ja'a Dios ja'a quiu'ugän. Pero cabä møjcuḥdujt  
 miooyyä nebiä Jesucristo miøødän. Hiḥ, ja'a Jesucristo,

ja'a Dios yhamdsoo Uung je'e. Y pedyii jim̄ quiudiuuñ maa ja'a Dios ja'a quiu'ugän. Pero ja'a Moisés, jaduhñ je'e yhiyty nebiä moonsän. Coö hajxy hamuumdu'joot nmäbójcämät, coö ja'a Jesucristo hajxy jootcuyc njøb-híjxämät coö hänajty miejtstägatsa'añ, mänitä Dios hajxy nägøxiä xquiu'ugnäbójcämät.

<sup>7</sup>Jaduhñ jii by myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän: Coöch nmädia'agy hajxy jäda'anäbaady xmiädóowät, <sup>8-9</sup>hamuumdu'joot hajxy jaduhñ myajtúnät.

Haa ja'a jecyjiäya'ayhajxiä, ja'a mijts mhap mdeedyhajxiä, cábøch nmädia'agy hajxy jecy xyajtuunä, hóyhøch hijxtahnd may nja yajcähxø'cy, mänääjøch hajxy jecy nyajwädiän pactuum juxychägui'xjomøjt. Coöch nmädia'agy hajxy xquia'a mäbøjcä, páadyhøch hajxy nyajcumädooyy.

<sup>10-11</sup>Xyagjootmadiägøøyyhøch hajxy je'e. Mänítøch nmänaañ:

“Tøø hajxy jaduhñ mdu'udägoonä. Cábøch nmädia'agy hajxy xyhabøgaanä.

Tøyhajt jaduhñ, cábøch mijts jim̄ nyajmedsaannä maaçh mijts hijty nyajpoo'xa'añän.”

Jaduhñä Dioshëpëritu miänaañ maa ja'a Diosmädia'aguiän.

<sup>12</sup>Hermanodøjc, mnigwieendähadøøjäp hajxy nebiä Diosmädia'agy hajxy mga'a najtshixø'øwät; jaduhñ hajxy mga'a tu'udägóyyät. Jujcy ja'a Dios; ca'a jiaduhñä nebiä jäya'ayhajxy yaabä Dyioshajpiän. <sup>13</sup>Pero mäduhñtiä hajxy mjugyhaty, mniguiapxmøcpøgøøjäp hajxy jabom-jabom, neby hajxy jaduhñ mga'a tu'udägóyyät.

<sup>14</sup>Coö hajxy tehngajnä nmäbójcämät, neby hajxy tøø nmäbøjtsøhñäm, mänitä Jesucristo hajxy jim̄ xmiød-hájtämät tsajpootyp.

<sup>15</sup>Jaduhñ jii by myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän:

Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mmädówät jäda'anäbaady,  
hamuumdu'joot hajxy myajtúnät.

Ja'a jecyjäya'ayhajxy, cabä Diosmädia'agy hajxy jecy  
miäbøjcy.

<sup>16</sup> Jimä Moisés ja'a jäya'ay hoy wioobädsomy Egiptonaax-  
ooty; je'eds hajxy jecy ca'a mäbøjc ja'a Diosmädia'agy,  
hoy hajxy hänajty tøø jia mädoy. <sup>17</sup> Je'eds hajxy hoy  
tiu'udägoonä. Jim hajxy hoy quiøxy ho'nä pactuum.  
Je'edsä Dios hoyhoy ñäjootmayhajt juxychägui'xjomøjt.  
<sup>18-19</sup> Je'edsä Dios jaduhñ ñämaayy coo quia'a yajmed-  
saanä maa hijty jaduhñ yajpoo'xa'añän, je'eguiøxpä coo  
hajxy hänajty quia'a mäböcy.

#### 4

<sup>1</sup> Tsög hajxy nigwieendähájtäm; jaduhñ hajxy nga'a  
tu'udägóoyyämät. Coo hajxy ndu'udägóoyyämät,  
cabä Dios hajxy jiiby xyajtägóoyyämät maa hajxy  
xyajpoo'xáanäm. Tøø hajxy hijty xyajwiinwaanøoyyäm  
coo hajxy jiiby xyajtägø'øwáanäm. <sup>2</sup> Tøø

ja'a Diosmädia'agy hajxy nmädóowäm nebiä  
jecyjäya'ayhajxy jia mädooyyän. Xiøøbä hajxy jaduhñ jia  
nä'ä mädooyy, cab hajxy ñä'ä mäbøjcy. <sup>3</sup> Højts, tøø højts  
nmäbøjcäm, paadiä Dios hajxy jim xyajtägø'øwáanäm  
maa hajxy xyajpoo'xáanäm. Jimä Dios jaduhñ ñänøømy:  
Cooch hajxy nnäjootmayhajty, páadyhöch hajxy nnä-  
maayy:

“Tøyhajt jaduhñ, cáböch mijts jim nyajmedsaanä maaçh  
mijts hijty nyajpoo'xa'añän.”

Coo ja'a Dios ja'a naaxwiimbä yhädiuumbädøøyy, mänit  
jaduhñ pioo'xnä. <sup>4</sup> Jiiby jaduhñ myiñ cujaay maa ja'a  
Diosmädia'aguiän:

Mänitä Dios hoy pioo'xnä ja'a miäjuxtujxøøbä, coo ja'a  
naaxwiimbä hänajty tøø yhädiuumbädøøñä.

<sup>5</sup> Wiingtuumä Dios miänáangombä:

Cábøch hajxy nyajmedsaannä maa ja'a poo'xtaactän.

<sup>6</sup> Ja'a jecyjiäya'ayhajxy, ja'a Diosmädia'agy hajxy jayøbajjt ja mädoowäbä, cab hajxy ñä'ä yajtuuñ. Paady hajxy jim quia'a mejch maa ja'a poo'xtaactän. Pero näje'ejatiä jäya'ayhajxy miedsa'añ maa ja'a poo'xtaactän. <sup>7</sup> Cujequiä Dios ja'a David yajmánaañ:

Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy mmädówät jäda'anäbaady, hamuumdu'joot hajxy mmäböगत.

Je'eduhñ ñänøømby coo hajxy jäda'anäbaady jim ndägøøyyämät maa ja'a poo'xtaactän. <sup>8</sup> Coo ja'a Josué ja'a judíoshajxy jecy wiomejch maa ja'a Palestinanaaxootiän, cabä poo'xtaact hajxy ñä'ä paaty. Paadiä Dios jaduhñ miäna'añ coo højts jäda'anäbaady ndägøøyyämät maa ja'a poo'xtaactän. <sup>9</sup> Jimnä ja'a poo'xtaact yhityñä maa ja'a Dios ja'a quiu'ughajxy tiägø'øwa'añän. <sup>10</sup> Pøn jim tægøøby maa ja'a Dios ja'a pioo'xtaactän, jim jaduhñ pioo'xaannä nebiä Dios pioo'xnän mänaa ja'a naaxwiimbä hänajty tøø yhädiuumbädø'øyän. <sup>11</sup> Tsögä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mäböjcäm; jaduhñ hajxy hoy ndägøøyyämät maa ja'a Dios ja'a pioo'xtaactän. Cabä Diosmädia'agy hajxy nnajtshixøøyyämät nebiä jecyjiäya'ay hajxy jiatcøøyyän. Cab hajxy miäböjcy, paady hajxy jim quia'a tægøøyy maa ja'a poo'xtaactän.

<sup>12</sup> Ja'a Diosmädia'agy, tuumnä je'eduhñ. Mäjaamøødnä je'eduhñ. Ja'a Dios hajxy xyajcähxø'cäm ja'a miädi-a'agyhaam pø nmøødhájtäm ja'a howyiinmahñdy hajxy, pø caj. <sup>13</sup> Caj tii hayu'uçh hamee'ch mnä'ägädä túnät. Tsipcøxpä Dios ja'a nwiinmahñdyhájtäm hajxy nägøxiä xyhixyhájtäm neby hajxy njäya'ayhájtäm pø hoy, pø ca'a hoy. Pø cab hajxy hoy njäya'ayhájtäm, mänitä Dios hajxy haxøøgtuum xpiäda'agáañäm.

<sup>14</sup> Ja'a Jesucristo, ja'a Dioshuung, tøø jim̄ quiody Dioswiinduum. Jim̄ højts xñähgapxtúutäm. Paady, tsögä Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot panócxäm. Cabä wiinghäna'c hajxy pøn̄ xñähgapxtúutäm jim̄ Dioswiinduum. <sup>15</sup> Najuøøbiä Jesucristo neby hajxy yaa nd-saaçhpójcäm hädaa yaabä naaxwiin. Hix̄, tøø je'e yaa jäya'ayhaty neby højts yaa njäya'ayhajtäm. Tøø jia jajtägoyya'añii ja'a mõjcu'ugóngäm, neby højts xjia wi'i jajtägoyyaañämbä. Pero cabä Jesucristo mänaa tiu'udä-goy. <sup>16</sup> Tsögä Dios hajxy pa'yáaxäm hamuumdu'joot. Xchójcäm Dios hajxy. Miøødhajpiä hojioot je'eduhñ maa højtshajtäm. Xpiuhbéjtäm hajxy jaduñ coo højts tii nyajmaajíjtämät.

## 5

<sup>1</sup> Ja'a teedywiindsøn̄hajxy, ja'a hajxy jim̄ tuumbä maa ja'a judíos chajtøjc-hajxiän, jaduñ hajxy piäda'agyii coo ja'a cu'ug hajxy ñähgapxtú'udät maa ja'a Diosän, møød coo hajxy cøxiä quiuyoxó'øwät, møød coo animal hajxy yóxät, weenä cu'ug ja'a piojpä quiädieey hajxy jaduñ ñähwa'açh quiuhwa'açh, <sup>2-3</sup> møød weenä yhamdsoo pojpä yhamdsoo cädieey ñähwaatsnä. Hix̄, jäya'ayhajt ja'a teedyhajxy neby højtshajtäm. Jim̄ä piojpä quiädieeyhajxy je'ebä. Paady hajxy mee'xxieemy miägapy yhane'emy pøn̄jaty ca'a najuøøby, pøn̄jaty tu'udägooby.

<sup>4</sup> Cabä teedyhajxy hamdsoo nibiäda'agyii. Dios hajxy jaduñ pädaacp nebiä Aarón jecy piädaacän. <sup>5</sup> Ni ja'a Jesucristo hamdsoo quia'a nibiädaacä nebiä teedywiindsøn̄än. Ja'a Dios jaduñ pädaac. Jaduñä Dios ja'a Jesucristo ñämaayy:

Mííçhøch jäda'a ndehm̄ yHuunghadaamby.

<sup>6</sup> Wiingtuumä Dios jaduñ miänaañ:

Cøjxta'axiøø miičh mduna'añ teedy nebiä Melquisedec jecy tiuuñän.

<sup>7</sup>Ja'a Jesucristo, mänaa yaa yhitiän hädaa yaabä naaxwiin, mäniä Dios mœc pia'yaaxy. Jøøby hänajty. Miänuu'xtaac ja'a Dios coo puihbedøøjät mänaa hänajty yho'oga'añän. Wyiingudsähgøøbiä Dios hänajty je'e, paadiä miädia'agy miädóowäxä. <sup>8</sup>Hoyyä Jesucristo jia Dioshuungä, quiudi-uunä Tieedy miädia'agy coo chaačhpøgät. <sup>9</sup>Coo miee'x-tujcy mänaa chaačhpøquiän, xyajnahwáatsäm ja'a nbo-jpä ngädieeyhajtäm hajxy jaduhñ pønjatiä miädia'agy mäbøjcäp. Cøjxta'axiøø hajxy hodiuum xyaghidáanäm. <sup>10</sup>Mäniä Dios ja'a Jesucristo piädaacy teedywiindsøn nebiä Melquisedec jecy tiuuñän.

<sup>11</sup>Madiu'u mijts hädaaduhmbä nja wi'i yajmøødmädia'aga'añ tsipjaty, pero caj mijts mwiinjuø'øwa'añ. <sup>12-13</sup>Tøø jiegøøñä mänaa ja'a Diosmädia'agy hajxy mmäbøjtsooñän. Hahixøøby hijty jaduhñ coo wiinghäna'c hajxy myajnahixøøñät. Pero jaduhñ mijts tøø mjaty nebiä naamdägø'øybän. Caj mijts ja'a Diosmädia'agy ja'a tsipjatypä mjada'añ. Je'enä hajxy mhabøcyñä ja'a cajpä chipjatiä. Cahnä hoguiuhdujt hajxy mhabøcyñä. <sup>14</sup>Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mgudiúnät, mäniä tsipjatypä hajxy jaduhñ mwiinjuø'øwät; y coo ja'a hoguiuhdujt hajxy tehngajnä mbanócxät, mäniä hajxy mnajuø'øwät mädyii hänajty hoguiuhdujt, mädyii hänajty haxøøgcuhdujt.

## 6

<sup>1</sup>Tøø mijts ja'a mädia'agy mayhooc mmädoy ja'a Jesucristocøxpä, ja'a cajpä chipjatiä. Tøø hajxy mmädoy coo ja'a mhaxøøgcuhdujt hajxy mnajtsnixø'øwät, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hamuumdu'joot mmäbøgät.

<sup>2</sup>Mnajuøøby hajxy tii hajxy coo tøø mnäbety, tii hajxy

coo tøø mgø'oniñähgabyii. Jaduhñ hajxy tøø mmädoy coo ja'a ho'ogyjiäya'ayhajxy jiuypioğa'añ, coo ja'a Dios ja'a haxøøgjäya'ayhajxy yajtsaaçhpøga'añ cøjxta'axiøø, coo ja'a naaxwiimbä wyiimbida'añ. <sup>3</sup> Pero tsøgä Diosmädi-a'agy hajxy pedyii jaac habójcäm, pø chojpiä Dios jioot jaduhñ.

<sup>4-6</sup> Pønä Diosmädia'agy najtshixøøby, hoyyä Diosmädia'agy tøø jia wiinjuøøñä coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, hoyyä piojpä quiädieey tøø jia yajnähwáatsäxä ja'a Jesucristäm, hoy tøø jia puhbedyijäm ja'a Dioshespíritu, hoy jia najuø'øy coo ja'a Dios ja'a miäjaa quiexa'añ, coo ja'a Diosmädia'agy hajxy jaduhñ ñajtshixó'øwät, cab hajxy hoy miäbøgaannä. Jaduhñ hajxy yajcähxø'øgy coo ja'a Dioshuung hajxy yagho'tägach, coo hajxy ñäxi'igy hijxwiinduum. <sup>7</sup> Pønä Diosmädia'agy hoy cudiuumb, quiumaabiä Dios jaduhñ. Jaduhñ mäwíinäts hajxy je'le nebiä hoñaaxän. Coo tiu'uy, mänit hotyiijä jaduhñ tiøømbety, tijaty tøø piäda'agyii, y quiunuu'xypä Dios jaduhñ. <sup>8</sup> Pøn hoy ca'a cudiuumb, haxøøgtuum jaduhñ ñä'ä nøcxø'øwaambä. Jaduhñ mäwíinäts je'le nebiä naax ca'a hoybän, maa haagä hapy tiøømbetiän. Ño'py hajxy jaduhñ.

<sup>9</sup> Hermanodøjc, hoy mijts naamnä weenjaty tøø nja hadsähgø'øy, nnajuøøbiøch jaduhñ coo mijts ja'a Dios jaançh tehñ yhoy xpuihbeda'añ, je'eguiøxpä coo ja'a mbojpä mgädieey hajxy xyajñähwaatsä. <sup>10</sup> Jaançh tehñ yhojiäya'ay ja'a Dios jaduhñ. Jiahmiejchp jaduhñ coo mijts hoy mgudiñ, coo mijtsä hermanodøjc tehnganjä mbuhbety, je'eguiøxpä coo mijtsä Dios mjahmiech. <sup>11</sup> Jaduhñhøch njoot chocy coo hajxy hoy mgudiünät mäduhñtiä hajxy yaa mjogyhaty hädaa yaabä naaxwiin. Mänit hajxy jim mnócxät tsajpootyp nebiä Dios hajxy tøø xñäma'ayän. <sup>12</sup> Cab hajxy mnänuuxó'øwät. Jaduhñ

hajxy mgudiúnät nebiä jäya'ayhajxy jecy quiudiuuñän, ja'a hajxy jim tøøbä ñócxíäbä tsajpootyp. Ja'a Dios jaduhñ yajwiinwaanøøyy coo hajxy jim ñócxät, je'eguiøxpä coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hánajty hoy miäböcy tehngajnä.

<sup>13-14</sup> Jéquiänä Dios ja'a Abraham yajwiinwaanøøyy: “Tøyhájthøch miičh nbuhbeda'añ. Nyajpu'uwáambiøch nyaghi'igáambiøch miičh.” Hamdsoo cuhdujtcøxpä Dios jaduhñ miänaañ. Hiç, caj pøn møjcuhdujt miøødä nebiä Dios miøødän. <sup>15</sup> Yajtøjiajtä Dios jaduhñ nebiä Abraham yajwiinwaanøøyyän, je'eguiøxpä coo Abraham hánajty tehngajnä miäböcy. <sup>16</sup> Ja'a Diosøxpä jäya'ayhajxy hamuumdu'joot jaduhñ waambaty miäna'añ; y coo hajxy jaduhñ miäna'añ hamuumdu'joot, cab jaduhñ pøn waamb miänaannä. Tødiägøøby jaduhñ. <sup>17</sup> Paadiä Dios jaduhñ miänaañ: “Tøyhájthøch tøø nyajwiinwaanøøy cooçh nbuhbeda'añ”, neby hajxy jaduhñ ñajuø'øwät coo hajxy tøyhajt piuhbeda'añii, coo ja'a Dios ja'a wyiinmahñdy ni mänaa quia'a yajtägatsa'añ. Hamdsoo ja'a Dios jaduhñ miänaañ. <sup>18</sup> Jaduhñdsä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo ja'a Dios ni mänaa quia'a hønnda'agy. Jaduhñdsä tøyhajt hajxy hoy nmøødhájtäm coo hajxy homiänaajä xpiuhbedáanäm coo ja'a miädia'agy hajxy nmäbójcämät. <sup>19-20</sup> Jimä Jesucristo hajxy xñähgapxtúutäm tsajpootyp. Je'e jim tuumb teedywiindsøn nebiä Melquisedec jecy tiu-uñän. Cøjxta'axiøø ja'a Jesucristo jim tiuna'añ tsajpootyp. Jaduhñä tøyhajt hajxy hoy nmøødhájtämät coo hajxy jim homiänaajä xyaghidáanäm.

## 7

<sup>1-2</sup> Coo ja'a Abraham ja'a reyhajxy hánajty hoy tøø yagho'ogy, mänaa hajxy hoy chiptuñän, mäniä Melquisedec hoy miøødnijøjcubaadø'øyii. Mäniä Melquisedec miänaañ cooc ja'a Dios ja'a Abraham hánajty

piuhbeda'añ. Mäduhñtiä ja'a Abraham hänajty tøø piaady maa hänajty hoy tøø chiptuñän, majc-hit jaduhñ piädaacy tu'cuhdujtjaty. Mänitä Melquisedec piuhmooyy ja'a tu'hitpä. Mejtstu'u ja'a Melquisedec hänajty tiuñ. Tøø ja'a Dios tsajpootypä hänajty piäda'agy coo tiúnät teedy. Y gobiernä hänajty jim̄ tiumby maa ja'a cajpt xiøhatiän Salem. Jaduhñ miädia'agytiägø'øy coo hajxy jootcujc yhity. Jaduhñsä Melquisedec xiøø miädia'agytiägøøbiä coo hoy guiobiernähaty. <sup>3</sup> Cab jaduhñ pøn̄ ñä'ägädä najuø'øy pøn̄ä Melquisedec tiajhajt tieedyhajt, pøn̄ yhaphajt tieedyhajt. Cab jaduhñ pøn̄ ñajuø'øy mänaa myiiñ mänaa quiahy, mänaa yho'cy mänaa tiägooyy. Coo je'e tiuñ teedywiindsón̄ cøjxta'axiøø, jaduhñ mäwiínäts je'e tiuñ nebiä Jesucristo tiuñän, ja'a Dios yHuung.

<sup>4</sup> Cähxø'p jaduhñ coo ja'a Melquisedec mõjcuhdajt hänajty jiaanč tehñ miøødä, je'eguiøxpä coo piuhmooyyä ja'a tu'hitpä, mäduhñtiä ja'a Abraham hänajty tøø pi-aady maa hänajty hoy tøø chiptuñän. Y ja'a Abrahamä, mijts mhap mijts mdeedy je'eduhñ. <sup>5</sup> Y ja'a Leví yhap yhoc-hajxiä, ja'a hajxy tuumbä teediä, jaduhñ jim̄ myiñ maa ja'a jecyquiuhdujtän coo hajxy piuhmo'owøøjät ja'a tu'hitpä maa ja'a majc-hitcøxpän. Ja'a miägunaaxhajxy jaduhñ yégäp, hoyyä Abraham hajxy quipxy jia møød-haphaty jia møødteedyhaty. <sup>6</sup> Pero ja'a Melquisedec, cabä Abraham hänajty jiujuhaty miägu'ughaty. Hawiing hänajty tiuñ teedy. Pero puhmooyyä je'e ja'a tu'hitpä. Ja'a Abraham jaduhñ yejc, ja'a Dios hänajty tøøbä yajwiinwaanø'øyäbä coo hänajty yajpu'uwa'añ yaghi'iga'añ. Mänitä Melquisedec ja'a Abraham ñämaayy coo ja'a Abraham hänajty piuhbeda'añijäm ja'a Diósäm. <sup>7</sup> Y tøyhajt jaduhñ coo ja'a Melquisedec mõjcuhdajt hänajty jiaanč tehñ miøødä. Cabä Abraham quiuhdujt hänajty miøjjä nebiä Melquisedec quiuhdujtän. Hix, ja'a Melquisedec

jaduhñ mänaañ coo ja'a Dios ja'a Abraham piuhbédät. <sup>8</sup> Haa ja'a hajxy yaa tuumbä teedy jäda'anäbaadyñä, ho'p hajxy, hoyyä tu'hitpä hajxy jia puhmo'oyii ja'a majc-hitcøxpä. Haa ja'a Melquisedecä, jaanä puhmooyyä je'ebä, pero cabä Diosmädia'agy miäna'añ coo tøø yho'ogy. <sup>9-10</sup> Hoyyä Levíhajxy hijty jia tuñ teedy, cabä quiuhdujthajxy hänajty miäbaady nebiä Melquisedec quiuhdujtän, je'eguiøxpä coo ja'a Abraham ja'a Melquisedec ja'a tu'hitpä hänajty tøø piuhmo'oy. Ja'a Abraham, je'edsä Levíhajxy hänajty yhaphajpy tieedyhajpy.

<sup>11</sup> Pero ja'a teedyhajxy, ni mänaa hajxy xquia'a yajñähwáatsämät. Paadiä Dios ja'a Cristo quiejxy coo je'e tiúnät teedy nebiä Melquisedec jecy tiuunñän. Cabä tiuñ nebiä Aarónhajxy tiuunñän. <sup>12</sup> Coo ja'a Dios miänaañ coo ja'a Leví yhap yhoc-hajxy quia'a túunnät teedy, mänitä jecyquiuhdujt yajtägajtspä. <sup>13</sup> Coo ja'a Dios ja'a Jesucristo yaa quiejxy, yajtägajts ja'a jecyquiuhdujt jaduhñ, je'eguiøxpä coo ja'a Jesús tiuunñ teedy, hoyyä Leví quia'a ja haphaty quia'a ja teedyhaty. <sup>14</sup> Hiç, ja'a Judá je'e yhaphajt tieedyhajt. Y cabä Moisés waamb miänaañ coo ja'a Judá yhap yhoc-hajxy tiúnät teedy.

<sup>15</sup> Y coo ja'a Jesucristo teedy tiuñ nebiä Melquisedec jecy tiuunñän, cähxø'p jaduhñ coo ja'a Dios ja'a jecyquiuhdujt tøø yajtägajtsnä. <sup>16</sup> Paadiä Jesús piädaacä teedy coo cøjxta'axiøø jigyhada'añ. Cab jaduhñ yhity nebiä yaabä teedyhajxiän. <sup>17</sup> Jaduhñä Dios ja'a Jesús ñämaayy: Cøjxta'axiøø miiç mduna'añ teedy nebiä Melquisedec jecy tiuunñän.

<sup>18-19</sup> Coo ja'a Moisés ja'a jecyquiuhdujt hajxy xquia'a yajñähwáatsäm, paadiä Dios jaduhñ miänaañ coo quia'a túunnät. Mänitä Dios ja'a Jesucristo yaa quiejxy coo hajxy hoy xyajñähwáatsämät. Mänitä Jesucristo hajxy jim xwioonøcxáañäm maa ja'a Dioswiinduumän.

<sup>20-21</sup> Coo ja'a Dios ja'a Jesús piädaacy teedy, mänit miänaañ coo ja'a miädia'agy jiaanč tehṃ tiøyhajtä. Jaduhñds jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän:

Ja'a Dios mänaañ coo ja'a miädia'agy jiaanč tehṃ tiøyhajtä; cábägä wyiinmahñdy mänaa yajtägatsa'añ: “Cøjxta'axiøø miich mduna'añ teedy nebiä Melquisedec jecy tiuunñän”, nømä Dios ja'a Jesús ñämaayy.

Pero coo ja'a wiingteedy piädaacä, cabä Dios waamb miänaañ. <sup>22</sup> Coo ja'a Jesucristo cøjxta'axiøø yhida'añ, jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhájtäm coo hajxy maas hoy xyajñähwa'adsaanäm quejee ja'a Moisés ja'a jieciquihdujt. Cab hajxy je'e xyajñähwáatsäm. <sup>23</sup> Ja'a teedyhajxy hädaa yaabä naaxwiimbä, coo hajxy yho'ogy, mänit hajxy ñiguiuwichii. Paady hajxy may tøø tiuunnä. <sup>24</sup> Pero cabä Jesucristo mänaa yho'ogaannä. Cøjxta'axiøø jaduhñ tiuna'añ teedy. Cabä wiinghäna'c ja'a tuung jaduhñ yajmämähmø'owa'añ. <sup>25</sup> Cøjxta'axiøø ja'a Jesucristo yhida'añ. Hoy jiaanč yajñähwa'adsaannä pønä jioot tsojp coo ñähgapxtu'udóøjät ja'a Jesucristäm maa ja'a Dioswiinduumän homiänaajä.

<sup>26</sup> Coo ja'a Jesucristo jaduhñ tiuñ teedywiindsón, jaanč tehṃ yhoy hajxy jaduhñ xñähgapxtúutäm. Ni mänaa wiinghäna'c hajxy jaduhñ xquia'a nähgapxtúutäm nebiä Jesúsän. Cabä Jesús tii pojpä tii cádieey ñäl'ägädä møødä. Ni pøn jaduhñ quia'a mäbaady nebiä Jesúsän. Nhaagä møødhájtäm pojpä cádieey hajxy. Jimä Jesucristo yhijnä tsajpootyp; møjcuhdajt jim miøød. <sup>27</sup> Haa ja'a teedywiindsøn hajxy hädaa yaabä naaxwiimbä, jabom-jabomä animal hajxy yoxy. Jaduhñäc tyijy ja'a piojpä quiädieey hajxy ñähwa'ads quiuhwá'adsät, møødä cu'ug piojpä quiädieeyhajxy. Jayøjp hajxy yoxy ja'a yhamdsoo pojpä yhamdsoo cádieeguiøxpä. Mänit hajxy jiaac yoxy ja'a cu'ug piojpä quiädieeguiøxpä. Pero cabä

Jesucristo animal mänaa yoxy. Hix, tähooc jaduhñ ñiñähdujcä coo yho'cy. <sup>28</sup> Ja'a jecyquihdujt jaduhñ mänaamb coo ja'a jäya'ayhajxy tiúnät teedywiindsón, hoyyä pojpä cädieey hajxy jia mөөдä. Mänitä Dios cujecy miänaañ coo ja'a Jesucristo tiúnät teedywiindsón. Ja'a tøyhajtä Dios jaduhñ yejc coo jaduhñ miänaañ. Ni mänaa ja'a Jesús pojpä cädieey quia'a mөөдä.

## 8

<sup>1</sup> Hoorä, jadúhnhöch tөө nmädia'agy coo ja'a Jesucristo hajxy jim xñähgapxtúutäm tsajpootyp. Jim jaduhñ tiuñ teedywiindsón. Hahooyhaamby jim yhäña'ay maa ja'a Diosän. <sup>2</sup> Jim tiuñ tsajpootyp maa ja'a tsajtøjc hoybän, ja'a Dios yhädiuunäbä. Ca'a jäya'ayä je'e hädiuun. <sup>3</sup> Haa ja'a hajxy yaa tuumbä teedywiindsón hädaa yaabä naaxwiinä, jaduhñ hajxy piäda'agyii coo animal hajxy yóxät, coo hajxy cöxiä wiinä quiuyoxó'owät. Jadúhñac tyijy ja'a piojpä quiädieey hajxy ñähwa'ads quihwá'adsät. Y coo ja'a Jesucristo jim teedywiindsón tiuñ tsajpootyp, paady jaduhñ ñiñähdujcä. <sup>4</sup> Coo häxöpy yaa yhity hädaa yaabä naaxwiin, cab häxöpy tiuñ teedywiindsón. Haa ja'a hajxy yaa tuumbä teediä, je'eds hajxy cuyoxöby nebiä jecyquihdujt yhane'emiän. <sup>5</sup> Haa ja'a tsajtøjc yaabä maa hajxy tiúñänä, cab jaduhñ miäbaady nebiä tsajtøjc jim tsajpootypän. Coo ja'a Moisés ja'a wittsajtøjc hänajty quioja'añ, mänitä Dios ja'a Moisés ñämaayy: “Tsipöxpä wittsajtøjc jaduhñ mgójät nébiöch jim nyaghijxiän tunguhduum coo mnähguipxtú'udät.” <sup>6</sup> Tөө ja'a Dios ja'a hawiinjemybiä yajcuhducy coo hajxy jim xyaghidáañäm tsajpootyp cøjxta'axiöø. Haa hädaa hawinjemybiä ja'a Dios yajcuhdújcäbä, maas hoy je'eduhñ quejee ja'a Moisés jecy yéjcäbä. Paadiä Jesucristo maas hoy tiuñ teedywiindsón quejee ja'a teedyhajxy, ja'a hajxy

hädaa yaabä naaxwiimbä. Ja'a Moisés jecy yéjcäbä, cab hajxy jaduhñ xjiaty puhbéjtäm nebiä hawiinjemybiän, ja'a jäda'ahatypän.

<sup>7</sup> Coo hajxy häxøpy xpiuhbéjtäm ja'a Moisés jecy jia yéjcäbä, cabä Dios ja'a hawiinjemybiä häxøpy tøø ñä'ä yajcuhducy. <sup>8</sup> Cabä Dios ja'a jecyjiäya'ayhajxy quiumaayy je'eguiøxpä coo hajxy hoy quia'a cudiuuñ. Jaduhñ jim myiñ cujaay maa ja'a Diosmädia'aguiän:

Ja'a Dios jaduhñ mänaamb:

Abaadaamb jaduhñ coočhä jäya'ayhajxy nmøødyajcuhduga'añ ja'a hawiinjemybiä, ja'a hajxy jim tsänaabiä judíos-naaxooty møød Judábä-naaxooty.

<sup>9</sup> Maas hóyhøch jaduhñ nmøødyajcuhduga'añ quejéjøch ja'a yhap ja'a tieedyhajxy nmøødyajcuhdujcän mänáajøch hajxy jim hoy nwoobädsømiän Egip-tonaaxooty.

Cab hajxy hoy ñä'ä cudiuuñ nébiøch nja yajcuhdujuiän. Páadyhøch hajxy jaduhyä nnä'ä nähgueecnä, nømä Dios miänaañ.

<sup>10</sup> Coo jaduhñ yhabáadät, mänitøchhä jäya'ayhajxy nmøødyajcuhduga'añ ja'a hawiinjemybiä, ja'a hajxy jim tsänaabiä judíos-naaxooty, nømä Dios miänaañ.

Nyajnähixø'øwáambiøch nmädia'agy hajxy hoy, neby hajxy hamuumdu'joot jaduhñ wyiinjuø'øwät.

Mänitøch hajxy jaançh tehñ yhoy xwyiingudsähgø'øwa'añ.

Høøch hajxy ngu'ughadáannäp.

<sup>11</sup> Nägøxiøchhä nmädia'agy hajxy xmiäbögaanä ñämaj ñäbetiä.

Haagä mäbögaamb hajxy jaduhñ.

<sup>12</sup> Nyajnáhwa'adsáan**ñ**bøch ja'a piojpä quiädieey hajxy. Cábøchá piojpä quiädieeyhajxy mänaa njahmied-sáan**ñ**änä.

<sup>13</sup> Coö ja'a Dios miána'añ coö ja'a hawiinjemybiä tøø yajcuhducy, jaduh**ñ** miánaambä coö ja'a jecypiä quia'a tsoobaatnä, coö quia'a tuna**ñ**änä.

## 9

<sup>1</sup> Jaduh**ñ**ä jecyquihdujt myiimbä mädyii ja'a jäya'ayhajxy quiudiúnäp maa ja'a chajtøjc-hajxiän. <sup>2-3</sup> Jaduh**ñ**dsä wittsajtøjc hajxy jecy yhädiu**ñ**. Coö ja'a wit hajxy yaghadøødiujcy, metscä cuarto jaduh**ñ** hoy miähmø'øy. Tu'nax hoy møj miähmø'øy; ja'a cujpä muutsc hoy miähmø'øy. Ja'a cuarto møjpä, je'eduh**ñ** xøhajt “cunuu'xytiøjc”; jiibiä ceratoyøhñdy hajxy yaghijty møødä meexä maa ja'a cunuu'xychajcaagy hajxy hänajty yujco**ñ**än. Ja'a cuarto muutspä, je'eduh**ñ** xøhajt “cunuu'xytiøjc maa ja'a Dios yhäña'ayän.” <sup>4</sup> Ja'a orohaltar jiiby hijt maa ja'a poom hajxy hänajty jioquiän, møødä cuhdujtcajä; oronähwopy hänajty je'e. Jiiby cajäjooty ja'a orotu'ts yhijty maa ja'a maná hajxy hänajty yaghitiän. Ja'a maná, je'edsä tsajcaagy hänajty xiøhaty ja'a Dios jecy quiéj**x**äbä. Jiibiä Aarón ja'a quihdujty yhijpä ja'a jecy wáam**ä**bä. Jiibiä tsaayhijpä maa ja'a Dios ja'a cuhdujt jecy yuugjahyyän. <sup>5</sup> Cajänähgøxpä querubín yhädiu**ñ**naxyhajxy yhijty “maa ja'a Dios yhäña'ayän.” Jimä quieecthajxy quiäjøjna'ay “maa ja'a Dios pojpä cädieey miee'xiän.” Cábøch ngapxtøwa'añ nebiaty hädaaduh**m**bä hijty tiu**ñ**.

<sup>6</sup> Coö ja'a wittsajtøjc hajxy hänajty tøø quiojnä, mänitä teedyhajxy jiiby tiägøøchoh**ñ**nä maa ja'a møj-cunuu'xytiøjcän. Jiiby hajxy jabom-jabom tiu**ñ**nä. <sup>7</sup> Pero jiiby maa ja'a muutscunuu'xytiøjcän maa ja'a Dios hänajty

yhäna'ayän, jagooyä teedywiindsón hijty jiiby tiägø'øy. Tähooquiä hajxy hijty jiiby tiägø'øy ja'a tu'ugjomøjtpä. Coö hajxy hänajty jiiby tiägø'owa'añ, jayøjpä animal hajxy hijty yagho'ogy. Mänitä animalnø'ty hajxy hijty jiiby nøcxy quiuyoxø'øy muutscunuu'xytiøgooty, ja'a piojpä quiädieeguiøxpähajxy, mөөdä cu'ugä piojpä quiädieeguiøxpähajxy. <sup>8</sup> Jaduhñä Dioshespíritu hajxy xyajwiinjuøöyyäm coö hajxy hoy nga'a tägøöyyämät maa ja'a Dioswiinduumän mäduhñtiä ja'a jecyquiuhdujt hajxy yajtuññä. <sup>9</sup> Jaduhñ hajxy jäda'anäbaadyñä nhíjtäm. Je'enä animal hajxy yoxy; je'enä hajxy cøxiä wiinä quiuyoxø'øy. Paady hajxy jaduhñ quiuhdujthatyñä, jadúhñäc tyijy ja'a Dios jiaanč tehñ quiumay. Cab hajxy jaduhñ ñähwa'ačh quiuhwa'ačh, hoy hajxy jaduhñ jia cuhduthatyñä. <sup>10</sup> Jagooyä ja'a quiuhdujthajxy yhane'emy tijaty hajxy quiáyäp yhú'ugäp, neby hajxy ñibiuj ñije'edsøjät, neby hajxy yaa jiäya'ayhädät hädaa yaabä naaxwiin. Pero yøø cuhdujt jaduhmbä, cab jaduhñ tiuunnä. Tøø ja'a Dios ja'a hawiinjemybiä yajcuhdujnä, mädyii jaduhñ tunaamb.

<sup>11</sup> Mänitä Jesucristo hajxy hoy xjiaanč tehñ yajnähwáatsäm. Jaaya'ay jaduhñ túunnäp teedywiindsón jim tsajpootyp maa ja'a tsajtøjc jaanč tehñ yhoybän. Ca'a jiäya'ayä hajxy hädiuun hädaa yaabä naaxwiimbä. <sup>12</sup> Tøø ja'a Jesucristo jim tiägø'øy maa ja'a Dioswiinduumän ja'a tähooctagø'öyyä. Hamdsoo hänajty tøø ñiñähdugyii coö højts hänajty xñähho'tu'udáanäm. Cabä tii nø'ty quiuyoxøöyy maa ja'a yaabä tsajtøjcän nebiä yaabä teedyhajxy quiuhdujthatiän coö chivo hajxy yoxy, coö waj hajxy yoxy. Coö ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, paady hajxy jim nhidáanäm Dioswiinduum cøjxta'axiøø. <sup>13</sup> Jaduhñä jäya'ayhajxy quiuhdujthaty, coö hajxy yho'ogø'øy, mänitä chivonø'ty wajnø'ty hajxy

yajniñähxänicxyii. Mänitä wajcujaam hajxy yajniñäh-wøjyii, ja'a hajxy hänäjty tøø ñäno'ogó'øýäbä maa ja'a altarän. Jaduhñ hajxy ñiyajñähwa'ačhii. <sup>14</sup> Hoorä, ja'a chivonø'ty, ja'a wajnø'ty, cabä pojpä cädieey mänaa yajñähwa'ačh. Ja'a Jesucristo hajxy jaduhñ xyajñähwáatsäm mänaa hajxy xñähho'túutäm. Cabä Jesucristo tii pojpä cädieey miøødä. Cab jaduhñ mänaa yho'ogañnä. Hamdsoo jim ñiñähdujcä maa ja'a Dioswiinduumän. Jaduhñä nhaxøøgcuhdujt hajxy xyajñähwáatsäm, nebiä Diosmädia'agy hajxy jaduhñ maas hoy nmäbójcämät.

<sup>15</sup> Coo ja'a Dios ja'a hawiinjemybiä tøø yajcuhducy, paadiä Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, pønjetiä Dios jaduhñ wyiimbiiw. Xyajñähwáatsäm ja'a nbojpä ngädieey hajxy nebiaty hajxy tøø njäya'ayhátäm maa ja'a jecypä yhijtän. Y jim hajxy xyajñøcxáanäm tsajpootyp nebiä Dios hajxy xyajwiinwaanøøyyäm. <sup>16-17</sup> Homiädyii testamentänoquiä, cahnä tiuungpaadyñä, jugyhajpnä jaaya'ay jaduhñ. Coonä yhó'ogät, mänitnä ja'a nocy tiuungpaada'añ. <sup>18</sup> Paadiä Dios jaduhñ miänaañ coo animal hajxy yóxät, mänaa ja'a jayøbhajtpä yajcuhduquiän. <sup>19</sup> Coo ja'a Moisés ja'a cu'ugä jecyquihdujt hänäjty tøø quiøxy mo'oy, mänitä wajhuung vojxy møødä chivohuung. Mänitä ñø'ty hoy ñøødemøøyyä. Mänitä tsaptsmeegpøjt hoy piäda'agy nø'ñøjooty møødä hisopohaa'x. Mänitä cu'ug ja'a nø'ñøø yajñähxänicxy møødä jecyquihdujttsaa. <sup>20</sup> Mänitä Moisés miänaañ: “Haa hädaa nø'tiä, hijxtahñd hädaaduhñ coo mijtsä Dios xmiøødyajcuhdujcy.” <sup>21</sup> Mänitä Moisés ja'a wittsajtøjc ja'a nø'ñøø hoy yajñähxänicxpä møød tijaty hajxy jiiby yajtuumby mänaa ja'a Dios hajxy hänäjty wyiingudsähgøýän. <sup>22</sup> Jaduhñä jecyquihdujt hijty yhane'emy cooc cøxiä ñähwa'ačhii nø'tyhaam. Coogä animal hajxy quia'a yóxät, cábägä piojpä quiädieey hajxy ñä'a nähwá'adsät.

<sup>23</sup> Haa ja'a wittsajtøjc hädaa yaabä naaxwiimbä, mөөd tijaty jii by hijp tsajtøgootiä, animalnø'tyhaamä Moisés yajnäwaaach. Pero højtshájtäm, ni mänaa ja'a animalnø'ty hajxy xquia'a yajnähwáatsämät. Paadiä Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm, jaduñ hajxy nnähwáatsäm. <sup>24</sup> Tөө ja'a Jesucristo jim tiägø'øy maa ja'a Dioswiinduumän. Jim hajxy xñähgapxtúutäm. Ca'a yhädaa yaabä tsajtøgootiä tiägøyy. Haa ja'a tsajtøjc yaabä, cab jaduñ tiehm miäbaady nebiä tsajtøjc jim tsajpootypän. <sup>25-26</sup> Haa ja'a teedywiindsøn hädaa yaabä naaxwiimbä, jomøjt-jomøjt jii by tiägø'øy maa ja'a muutscunuu'xytiøjcän. Jiibiä animalnø'ty nøcxy quiuy-oxø'øy. Pero ja'a Jesucristo, tähooquiä yho'cy. Cabä Dios jaduñ miänaañ coo mayhooc yhó'ogät. Coo yhabaaty, mäniä Jesucristo hajxy hoy xñähho'túutäm ja'a nbojpä ngädieeyhájtäm. <sup>27</sup> Ja'a Dios hajxy xquiunúu'xäm xpiädaacäm coo højts tähooquiä nho'ogáañäm. Mäniä Dios hajxy xyajtøyhajtyegáañäm. <sup>28</sup> Jaanä tähooquiä ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutämbä ja'a nbojpä ngädieeyhájtäm. Tähoocyajnäwaa'achä hajxy xyajnäwaaats xya-jcuhwáatsäm. Coo jadähooc quiädaactägatsa'añ, mäniä hajxy jim xyajncxáañänä maa ja'a Dioswiinduumän, pønjaty hänäjty jaduñ jii jøbhixp.

## 10

<sup>1</sup> Haa ja'a jecyquiuhdujt, hijxtahñd hänäjty jaduñ hijp coo ja'a Jesucristo hajxy hänäjty xñähho'tu'udáañäm. Nebiä jecyquiuhdujt hänäjty yhane'emiän, jomøjt-jomøjtä animal hajxy jia xoxy. Pero ni pøn hänäjty quia'a nähwa'aäch quia'a cuhwa'aäch, pønjaty hänäjty ja wi'i tiägø'øwáambäp maa ja'a Dioswiinduumän. <sup>2</sup> Coo hajxy häxøpy tөө jiaanç nähwa'aäch tөө jiaanç cuhwa'aäch ja'a piojpä quiädieey

hajxy, cabä animal hajxy häxøpy vojxnä. Tähooquiä hajxy jaduħ cu vojxy, mänit jaduħ cu yhoyøyy. Hamdsoo hajxy cu ñajuøyy coo pojpä cädieey hajxy quia'a møðänä. <sup>3</sup> Pero coo animal hajxy hänajty jaduħ yoxyñä jomøjt-jomøjt, ñajuøby hajxy hänajty jaduħ coo pojpä cädieey hajxy miøðä. <sup>4</sup> Hiħ, ni mänaa ja'a wajnø'ty ja'a chivonø'ty ja'a pojpä cädieey quia'a yajnähwa'ačh quia'a yajcuhwa'ačh.

<sup>5</sup> Paadiä Cristo ja'a Dios ñämaayy, mänaa hänajty jaduħ yaa tøø quiäda'aguiän hädaa yaabä naaxwiin: Caj miič mjoot jaduħ chocy coo ja'a animal hajxy tehngajnä yóxät.

Páadyhöch miič yaa xquiejxy hädaa yaabä naaxwiin cooč yaa njäya'ayhädät, nébiøchä jäya'ayhajxy jaduħ yaa nnähho'tú'udät.

<sup>6</sup> Caj miič mjoot jaduħ chocy coo animal hajxy yóxät, coo hajxy ñó'ogät.

Paadiä animal hajxy yoxy, nähwaatspä piojpä quiädieey-hajxy jaduħ.

<sup>7</sup> Mänitøch nmänaañ:

“Dios, páadyhöch jaduħ yaa tøø ngäda'agy nébiøch jaduħ yaa ngudiúnät nébiøch miič xñämaayyän,

neby jaduħ jim myiñän cujaay maa miič mmädi-a'aguiän ja'a høøchcøxpä”,

nømä Cristo ja'a Dios ñämaayy. <sup>8</sup> Jayøjpä Cristo miä-na'añ cooc ja'a Dios jioot quia'a tsocy coo animal hajxy quia'a yóxät ni quia'a nó'ogät. Ja'a piojpä quiädieey hajxy jaduħ yajnähwáatsäp yajcuhwáatsäp. Hoyyä jecyquihdujt jia hane'emy coo hajxy tehngajnä yóxät, cabä Dios jaduħ quiumay. <sup>9</sup> Jaduħ miänáangombä:

“Teedy, páadyhöch yaa tøø ngäda'agy nébiøch jaduħ

yaa ngudiúnät nébiøch miïch xñämaayyän.” Jaduhñ miä-dia'agytägø'øy coo ja'a Cristo hánajty jaduhñ yhane'e-ma'añ coo animal hajxy quia'a yójxnät, nebiä Tieedy miädia'agy jaduhñ quiudiúunät. <sup>10</sup> Hoyyá Jesucristo ja'a Tieedy miädia'agy jiaançh cudiuunä coo højts jaduhñ tähooquiä xñähho'túutäm; paadiä Dios hajxy xyajñäh-waats xyajcuhwáatsäm.

<sup>11</sup> Jaduhñä jecyquiuhdujt hijty yhane'emy coo ja'a teediä animal hajxy jabom-jabom wyi'i yóxät. Hoy hajxy jaduhñ jia cudiuunñ, cab hajxy jaduhñ ñä'ägädä nähwaach ñä'ägädä cuhwaach. <sup>12</sup> Coo ja'a Jesucristo ja'a nbojpä ngädieey hajxy hánajty tøø xñähho'túutäm tähooquiä, mänit hoy yhäñaaguiäda'agy maa ja'a Dios yhahooy-haampiän. <sup>13</sup> Jim jaduhñ yhahixy coo ja'a miädsiphajxy quia'a mäjäda'aga'añ. <sup>14</sup> Tähooquiä hajxy tøø xñäh-ho'túutäm. Jaduhñä nbojpä ngädieey hajxy xyajñähwaats xyajcuhwáatsänä. <sup>15</sup> Jaduhñä tøyhajt hajxy nmøødhajtäm coo tiøyyä, je'eguiøxpä coo ja'a Dioshespíritu jaduhñ miänaambä maa jaduhñ cujaay myiñän:

<sup>16</sup> Coo jaduhñ yhabáadät, mänitøch hajxy nmøødyajcuh-duga'añ, nømä Dios miäna'añ:

Nyajñähixø'øwáambiøch nmädia'agy hajxy hoy, neby ha-jxy jaduhñ hamuumdu'joot wyiinjuø'øwät.

<sup>17</sup> Mänit miänáangombä:

Cábøçhä piojpä quiädieeyhajxy mänaa njahmiedsáanänä.

<sup>18</sup> Jaduhñds je'e, tøø ja'a Jesucristo ja'a nbojpä ngädieey hajxy xyajñähwaats xyajcuhwáatsänä tähooquiä. Hoyyá animal hajxy jia yoxyñä, cab jaduhñ choobaatnä.

<sup>19-20</sup> Hermanodøjc, maa ja'a jecyquiuhdujt myiñän, cabä cuhdujt pøn miøødä coo jiiy tiägø'øwät maa ja'a muutscunuu'xytiøgootiän. Pero coo ja'a Jesu-cristo hajxy tøø xñähho'túutäm, paady hajxy jim hoy

ndägø'owáanänä maa ja'a Dioswiinduumän. Tøø hajxy xyajnahwaats tøø hajxy xyajcuhwáatsäm ja'a nbojpä ngädieeyhájttäm. <sup>21</sup> Je'eds hajxy jim xñähgapxtúutäm Dioswiinduum. <sup>22</sup> Entonces, tsøg hajxy jim tægøøyyäm Dioswiinduum. Tsøgä miädia'agy hajxy hamuumdu'joot mábójcäm coo ja'a cuhdujt hajxy nmøødhájttäm coo hajxy jim ndägøøyyämät, je'eguiøxpä coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm. Jaduhñä nbojpä ngädieey hajxy tøø xyajnahwaats tøø xyajcuhwáatsäm. <sup>23</sup> Tsøgä Diosmädia'agy hajxy tehngajnä mábójcäm. Cab hajxy nnajtshixøøyyämät. Nmøødhájttäm ja'a tøyhajt hajxy jaduhñ coo ja'a Dios hajxy xmio'owáanäm nebiaty hajxy tøø xyajwiinwaanøøyyäm coo hajxy cøxiä wiinä xmio'owáanäm. <sup>24</sup> Tsøg hajxy niguiapxwíjjäm neby hajxy maas hoy nniçhojc nnibia'häyøowämät hamiñ haxøpy, neby ja'a Diosmädia'agy hajxy jaduhñ maas hoy ngudiúunämät. <sup>25</sup> Jaduhñ hajxy nyajnajuoøyyäm coo miäwiingoonnä coo ja'a Jesucristo yaa quiädaactägat-sa'añ. Paady, tsøg hajxy nijiootcapxmøcpójcäm. Tehngajnä hajxy nhamugøøyyämät ja'a Dioscøxpä. Näje'e hajxy, cab hajxy jaduhñ ñä'ägädä mejtsnä. Cabä quiuhdujthajxy jaduhñ yhooyä.

<sup>26</sup> Coo hajxy tehngajnä haxøøg nwädíjtämät, hoyyä tøyhajt hajxy tøø nja wiinjuøøyyäm, cabä nbojpä ngädieey hajxy jaduhñ ñä'ägädä nähwáatsämät. <sup>27</sup> Haxøøgtuumä Dios hajxy jaduhñ xpiädáacämät maa ja'a jøøn tioyyän, maa ja'a Dios miädsiphajxy yhitiän. Hoçhähgøøñä jaduhñ jiiby. <sup>28</sup> Pøñ jaduhñ ca'a cudiumb nebiä Moisés ja'a jiecyquihdujt yhane'emiän, pø tøø testigohajxy jaduhñ yhixy mejtstägøøgä, tsipcøxp jaduhñ yagho'oga'añii. <sup>29</sup> Maas hanaxiä hajxy jaduhñ quiumädownänä pønjaty ja'a Dioshespíritu jaduhñ haxøøg nänøømb, ja'a mayhajt tuumbä, pønjetiä Dioshuung jaduhñ xøøghajp, pønjetiä

ñø'ty jaduñ häyoowhíjxäp, hoy hajxy je'eduhñ tøø xjia nähho'túutäm, hoy hajxy je'eduhñ tøø xjia yajñähwaats tøø xjia yajcuhwáatsäm. <sup>30</sup> Tøyhajtä Dios jaduñ miänaañ: “Høøch jaduñ nyaghawiimbidaamby.” Chaadsä Diosmädia'agy miänáangumbä: “Dios quiu'ug jaduñ yajcumädownämbä.” <sup>31</sup> Höchähgøøñä jaduñ coo ja'a Dios hajxy xyajcumädownämät; je'eduhñ jugyhajp cøjxta'ax-iøø.

<sup>32</sup> Naxý hajxy mdehm jiahmiédsät nebiä Jesucristo miädia'agy hajxy mmädoodsöhñän. Hamuumdu'joot hajxy mbadu'ubøjcy, hoy hajxy hänajty mja tsaaçhpøcy hoyhoy. <sup>33</sup> Näje'e hajxy myaghäyoowhijxy cu'ughagujc. Y mjootcapxmøcpøjpy hajxy hänajty pøjaty hänajty jaduñ häyoowhíjxäp. <sup>34</sup> Y mnäxuu'chp hajxy hänajty pøjaty hänajty tsumyçhänäaby. Mxoonäacp hajxy hänajty, hoy hajxy cøxiä wiinä xjia pøjcä. Mnajuøøby hajxy hänajty coo hajxy jim mhida'añ tsajpootyp cøjxta'axiøø. <sup>35</sup> Entonces, cab hajxy tii mdájät mmáyät; tehngajnä hajxy mmäbøgät coo ja'a Dios hajxy xyhixyñä. Mjahmiédsäp hajxy jaduñ coo hajxy nøcxy jim mhidaannä tsajpootyp. <sup>36</sup> Naxý hajxy mdehm miee'xtúgät, nebiä Diosmädia'agy hajxy jaduñ hoy mgudiúnät. Jaduñ hajxy mbáadät tijaty ja'a Dios hajxy tøø xyajwiinwaanøøyyäm coo hajxy xmio'owáañäm. <sup>37</sup> Jaduñä Diosmädia'agy miäna'añ: Mobädajpä je'e quiäda'aga'añ pønä Dios jaduñ quiex-amby.

<sup>38</sup> Pønä Diosmädia'agy hoy cudiuumb, miäbøjpy je'eduhñ tehngajnä.

Pero coo ñajtshixø'øwät, cabä Dios quiumayaannä.

<sup>39</sup> Pero højtshájtäm, cab hajxy mänaa nnajtshixø'øwáañäm. Tehngajnä hajxy nmäbøjcäm. Paadiä Dios hajxy xyhuuc yajñähwa'adsáañämbä. Cab hajxy xyajcumädownäñäm.

## 11

<sup>1</sup> Coo hajxy nmäbójcäm, mänitä tøyhajt hajxy nmøød-hájtäm coo hajxy nbaadäänäm mädyiijaty hajxy njøb-híjxäm, hoy je'eduhñ quia'a ja cähxø'ogyñä. <sup>2</sup> Ja'a jecyjiäya'ayhajxy, coo hajxy miäbøjcy, paadiä Dios quiu-maayy.

<sup>3</sup> Coo hajxy nmäbójcäm, jaduhñ hajxy nyajnajuøyyäm coo ja'a Dios ja'a naaxwiin yajwa'añguiojy ja'a miädia'agy-haam, møødä madsa'a, møødä po'o, møødä xøø.

<sup>4</sup> Coo ja'a Abel jecy miäbøjcy, paadiä Dios quiu-maayy. Hix, hoyyä Abel quiudiuuñ coo animal yojxy ja'a Dioscøxpä. Ja'a Caín, caj quiumaayyä je'leguiøxpä coo hänajty quia'a mäböcy. Hix, cabä animal yojxy. Hoy jaduhñ coo ja'a Abel hajxy nbahíjxämät, hoy jecy jia yagho'cä. Hix, miäböjc ja'a Abel.

<sup>5</sup> Coo ja'a Enoc jecy miäbøjcy, paadiä Dios quiu-maayy. Cabä Enoc ñä'ä ho'cy. Jaduhyyä Dios yajnøcxy tsajpootyp. Jaduhñ jim myiñ cijaay maa ja'a Diosmädi-a'aguiän. <sup>6</sup> Coo hajxy nga'a mäbójcämät, cabä Dios hajxy xquiumáyyämät. Tsipcøxp hajxy nmäbójcämät coo ja'a Dios tiømiädia'agy. Y jaduhñ hajxy nmäbójcämät coo ja'a Dios piuhbeda'añ pøñä Dios wiingudsähgø'øwaamb.

<sup>7</sup> Coo ja'a Dios ja'a Noé jecy ñämaayy coo ja'a nøøgomdägoy ja'a naaxwiin hänajty quiøxy wiinyeegø'øwa'añ, mänitä Noé ja'a Dios miädia'agy jaduhñ quiudiuuñä, hoyyä nøøgomdägoy hänajty quia'a ja cähxø'ogyñä. Mänitä barco cruundä yhädiuuñ. Jiibiä Noéhajxy choocy møødä yhuung møødä tio'oxy. Coo ja'a Noé jaduhñ miäbøjcy, paadiä Dios jiaančh tehñ quiumaayy. Pero ja'a wiinghäna'c-hajxy, cab hajxy miäbøjcy. Paady hajxy cøjx quiuhdägoy.

<sup>8</sup> Coo ja'a Dios ja'a Abraham jecy ñämaayy coo jim chóonät ñaaxooty, coo jäguemnaax ñócxät maa ja'a

Dios ja'a Abraham yajnähdiijiän coo chänaadiaacpógät, miäböjc ja'a Abraham jaduñ. Mänit jim jiaanč tsohñnä ñaaxooty. Nä'a nägoobä ñä'a tu'ubøjnä. Cab hänajty ñajuø'øy maa ñöcxät. <sup>9</sup> Coo ja'a Abrahamhajxy jim miejch maa ja'a Dios hänajty tøø yajnähdiijiän, cab hajxy tiehm chänaadiaacpøjcy, je'eguiøxpä coo hänajty jiäya'añaaxootiä. Wittögooty hajxy hänajty chäna'ay. Pero miäböjpiä Abrahamhajxy hänajty coo ja'a naax hajxy hänajty mio'owa'añii, neby hajxy hänajty tøø yajwiinwaanø'øyijän ja'a Diósäm. Jaduhñä Abraham yhuung Isaac ñämäayyäbä møødä yhoc-huong Jacob. <sup>10</sup> Hix, ñajuøobiä Abrahamhajxy hänajty coo hajxy hänajty jim ñöcxa'añ tsajpootyp Dioswiinduum. Cab hajxy hänajty tiajy miay coo ja'a naax hajxy quia'a tsoj mooyyä.

<sup>11</sup> Jaanä jaduñä Sara jecy miäböjpä. Tøø hänajty miäjaanä mänaa ja'a Dios hoy piuhbetiän coo maaxhuung piáadät. Y jaanč huungpaat ja'a Sara jaduñ je'eguiøxpä coo miäböjcy nebiä Dios hänajty tøø yajwiinwaanø'øyän. <sup>12</sup> Y ja'a Abrahamä, hoy hänajty tøø jia mäjaanä, möjjøoyy mayøoyy je'eduhñ. Tøø ja'a yhap yhoc-hajxy jaduñ jiaanč tehñ miayøøñä. Cab hajxy jaduñ hoy yajmächowa'añ. Jaduhñ hajxy miayyä nebiä madsa'ajän, nebiä tsabiu'ujän.

<sup>13</sup> Coo ja'a Abrahamhajxy yho'cy, cahnä hajxy hänajty quiøxy paadyñä mädyiijatiä Dios hänajty tøø yajwiinwaanø'øy. Pero miäböjc hajxy jaduñ. Ñajuøøby hajxy hänajty coo hajxy hänajty jim ñöcxa'añ tsajpootyp. Paady hajxy xioondaacy. Ñajuøøby hajxy hänajty coo hajxy hänajty nä'a nägoobä wiädityñä. <sup>14</sup> Pønjaty jaduñ wädijp, cahnä tsänaadiaact hajxy piaadyñä. <sup>15</sup> Coo ja'a jioothajxy cu chojcy, cu wyiimbijty hajxy, cu ñöcxtägajch hajxy je'e maa hajxy hänajty tøø yhuuc tsohmbän. <sup>16</sup> Pero jimä jioot hajxy hänajty hamuumdu'joot tøø piäda'agy tsajpootyp

maa ja'a chánaadiaacthajxy hánajty tøø yhahixóøyyäxän. Ja'a Dios jaduñ hahixóøyy. Cabä Dios miädsähdiuñ ja'a Abrahamhajxy.

<sup>17-18</sup> Coo ja'a Dios ja'a Abraham yhanehmy coo yhuung yóxät, ja'a Isaac-hajpä, miäbøgaambiä Abraham hánajty je'eduhñ, hoy ja'a yhuung hánajty jia tu'uquiä, hoyyä Dios hánajty tøø jia mäna'añ: “Møjø'øwaamb mayø'øwaamb miičh mhuung ja'a Isaac-hajpä.” Nã'ä joodhijx ja'a Dios ja'a Abraham jaduñ pø jiaančh cudiunaamby hánajty jaduñ. <sup>19</sup> Miäbøjpiä Abraham hánajty coo ja'a yhuung hánajty yagjujypiøgáanäxä ja'a Diósäm. Mänitä Dios miänáangombä coo ja'a yhuung quia'a yaghó'ogät. Jaduhñ mäwíinäts ja'a Isaac hoy jiaty nebiä jadähooc tøø jiujypióquiäbän.

<sup>20</sup> Coo ja'a Isaac miäbøjcy, paadiä Jacob ñämaayy møødä Esau coo ja'a hoybä ja'a weenbä hajxy piaada'añ. <sup>21</sup> Coo ja'a Jacob miäbøjcy, paadiä yhoc-huunghajxy ñämaayy coo ja'a hoybä weenbä hajxy piaada'añ. Ja'a José yhuunghajxy je'e. Mänitä Jacob ja'a Dios wyi-ingudsähgøøyy. Cuhdajtcøxp hánajty ñiguiuhdiyii. Ho'ogáannäp hánajty je'eduhñ. <sup>22</sup> Coo ja'a José miäbøjcy, ñajuøøyy jaduñ coo yhap yhoc-hajxy hánajty jim cujecy choona'añ Egiptonaaxooty. Paady jaduñ yhanehmy coo ja'a piajc miänócxäxät. Ho'ogáannäp hánajty je'ebä.

<sup>23</sup> Coo ja'a Moisés myiiñguiahy jaančh tehñ yajxón, yu'üch hajxy yaghijty tægøøgp'o. Hiç, tøø ja'a gobiernä hánajty hoy yhane'emy coo ja'a pigána'c-huunghajxy quiøxy yagho'ogøøjät ja'a ya'ayhäna'cpä. Ja'a Moisés tiaj tieedy, cabä gobiernä hajxy hánajty chähgø'øy. Miäbøjpiä Diosmädia'agy hajxy hánajty. <sup>24</sup> Coo ja'a Moisés miøjøøñä, miäbøjc je'ebä. Cabä gobiernä hánajty tieedy-haphadaannä, ja'a hánajty jim tuumbä Egiptonaaxooty.

<sup>25</sup> Hamdsoo jaduñ miänaañ coo ween yhäyoowhixyii

møødä Dios quiu'ughajxy näguipxy. Cab hänajty jim miähmø'øwaannä maa ja'a haxøøgcuhdujt hajxy wyli' tiuñän. Cab hajxy hänajty ñajuø'øy coo hajxy hänajty jejcy quia'a xoonä'agaannä. <sup>26</sup> Cabä Moisés ja'a joot jim piädaacnä maa ja'a xädø'øñän jim Egiptonaaxooty. Maas jootcujc hänajty ñijiäwøyyänä coo yhäyoowhixøøjät ja'a jäya'aguiøxpä, ja'a Dios hänajty quixaambiä. Ñajuøoby hänajty jaduñ coo ja'a hoybä weenbä mio'owa'añijäm ja'a Diósäm. <sup>27</sup> Coo ja'a Moisés miäbøjcy, paady jim chohnnä Egiptonaaxooty. Hoyyä gobiernä hänajty jia jootma'ady, cabä Moisés ñä'ägädä tsähgøøyy. Tähooc-tu'ubøquia ja'a Moisés tiu'ubøjnä. Ja'a Diosmädia'agy hänajty miäbøjpy, hoyyä Dios mänaa quia'a ja hixyii.

<sup>28</sup> Coo ja'a Moisés miäbøjcy, paadiä pascuaxøø yagjätjä. Jaduñ yhanehmy coo ja'a tøghagø'øw nø'ty hajxy yajwiinxänicxø'øwät, nebiä judíos quioobhuunghajxy quia'a yaghó'cäxät, ja'a ya'ayhäna'cpä. Ja'a Dios ja'a mioonsä tsajpootypä tu'ug quejx coo ja'a quioobhuunghajxy yaghó'cäxät, ja'a ya'ayhäna'cpä, pønjetiä nø'ty hänajty tøø quia'a yajwiinxänicxø'øy ja'a tøghagø'øw. <sup>29</sup> Coo judíoshajxy jaduñ miäbøjcy, mänitä Dios ja'a Tsaptsmejy cujc yaghawaach maa hajxy jaduñ ñaxø'øwät tø'ød-stuum. Mänitä Egiptobä-jäya'ayhajxy hoy jia panax-aambä. Mänitä Dios ja'a nøø hoy yajtu'ugmújcombä. Cøjxä Egiptobä-jäya'ayhajxy ñøøho'ogø'øy.

<sup>30-31</sup> Coo ja'a judíoshajxy miäbøjcy, paadiä cajpt hajxy juxtujc-hooc jiuhyohwiädipty ja'a xøhajpä Jericó. Mänitä tsaamuučh piuumnä. Je'e hänajty curaahajp wäditiä maa ja'a cajptän. Cøjxä jäya'ayhajxy jiiby yho'nä, ja'a hajxy hänajty ca'a mäbøjpä. Coo ja'a quixy Rahab miäbøjcy, hoy hänajty jia tuñ maa ja'a burdelän, paady jaduñ quia'a ho'cy, je'eguiøxpä coo ja'a judíos hänajty tøø yu'üch, ja'a hajxy hänajty wädijpä hixøøbiä woodsøøbiä.

<sup>32</sup> Coo cu ñäbaadøøyy, cu nmädiáacyhöch ja'a Gedeón, ja'a Barac, ja'a Sansón, ja'a Jefté, ja'a David, ja'a Samuel, møødä Dios ja'a quiuguexyhajxy. <sup>33</sup> Coo hajxy miábøjcy, paadiä miädsip ja'a ñaaḅ hajxy hoy miämäh-møøyyañä; paady hajxy hoy guiobiernähajty; paadiä Dios hajxy xpuihbéjtäm nebiaty hajxy hánajty tøø xyajwiin-waanøøyyäm; paady hajxy quia'a leontsu'tsä; <sup>34</sup> paady hajxy quia'a tooyy møjjøønhaajiooty; paady hajxy quia'a cuhbujä. Ja'a häna'c-hajxy ca'a møcpä, mänitä mäjaa hajxy piaaty mänaa hajxy hánajty chiptuna'añän. Cabä miädsip hajxy yajmäjädacy, hoyyä miädsiphajxy hánajty jia nämayyä. Näl'ägä yajpäyø'c hajxy je'e. <sup>35</sup> Jii ja'a to'oxiøjc-hajxy hánajty näje'e ja'a yhuung ja'a ya'ay jiu-jypiøjcy.

Näje'e ja'a Diosmädia'agy hajxy yajcudsaaçhtiunøøyyä. Coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hánajty quia'a näl'ägädä najtshixø'øwa'añ, mänit hajxy yaghó'cänä. Tøø hajxy hánajty ñajuø'øyy coo hajxy jiuypioğa'añ, coo hajxy jim ñøcxa'añ tsajpootyp. <sup>36</sup> Näje'e hajxy wyiinwohnä wiobho'cä. Høxtä yajcudsumøøyyä hajxy näje'e cø'øxoch. <sup>37-38</sup> Näje'e hajxy quiuhga'tsä, näje'e hajxy jiøø'wa'xä, näje'e hajxy quiuhbujä. Jim hajxy hánajty näje'e wiädity pactuum, wiinwa'adstuum, tunjooty. Jim hajxy hánajty näje'e chäna'ay tsaajutjooty. Cabä howyit hajxy hánajty miøødä. Meeghac chivohac hajxy hánajty wyithajpy. Jaguiay hajxy hánajty yhity. Xøøghájtäp hajxy hánajty, häyoowhíjxäp hajxy hánajty. Paady hajxy hánajty jaduñ jiaty yhabety coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hánajty miábøcy. Jaançh tehñ quiumáayyäp hajxy hánajty ja'a Diósäm. Cabä Dios jaduñ quiumay pøn ca'a mábøjp. <sup>39</sup> Hoy hajxy jia cumaayyä, cab hajxy miooyyä mädyijatiä Dios hánajty tøø yajwiinwaanø'øyy. <sup>40</sup> Jäguemiä Dios wyiinmahñdyhajty coo ja'a hoyhajt ja'a weenhajt

hajxy xmio'owáanäm. Paadiä jecyjiäya'ayhajxy quia'a tsoj mooyä, näguipxiä Dios hajxy jaduñ xmio'owáanäm mөөdä jecyjiäya'ayhajxy.

## 12

<sup>1</sup> Tsögä jecyjiäya'ay hajxy jaduñ pahíxäm nebiä Diosmädia'agy hajxy miäbøjquiän. Tsögä haxøøgcuhdujt hajxy najtshixøøyyäm. Tsögä nhamdsoo cuhdujt hajxy høxhíxäm. Je'eduhñ wiingtuum xjia wi'i wioonøcxáanäm. Tsög hajxy tehngajnä cudiúunäm nebiä Dios hajxy xyhanéhäm. <sup>2</sup> Tsögä Jesucristo hajxy hamuumdu'joot pahíxäm. Jaaya'ay hajxy xyajnáhixøøyyäm coo ja'a Diosmädia'agy hajxy hoy nmäbøjcämät. Höchähdiuunnä ja'a Jesús mähdiøjc jaduñ yho'cy cruzcøxp. Pero ñajuøøby hänäjty je'eduhñ coo hänäjty jim nøcxy xioonda'aga'añ tsajpootyp. Jim jaduñ yhänaañä maa Dios yhahooyhaampiän.

<sup>3</sup> Tsögä Jesucristo hajxy jahmiejtstáacäm coo jiaanč tehñ chaächpøjcy. Ja'a cahwiindøyhäna'c-hajxy jaduñ jatcøøyy. Míe'e'xtujc ja'a Jesucristo jaduñ. Tsög hajxy jaduñ pahíxäm; jaduñ hajxy nga'a jootmayhájtämät.

<sup>4</sup> Hoyyä haxøøgpä hajxy xjia mädsiphájtäm, cahnä hajxy jaduñ xyaghó'cäm. <sup>5</sup> Ja'a Dios hajxy jaduñ xjioot-capxmøcpøjcäm maa ja'a miädia'agy cujaay myiñän:

Huung, ca'a mjootma'ady, hoyyä Dios tøø xjia yajcumä-doy.

Hoy xjia hoy, ca'a mjootmayhaty.

<sup>6</sup> Miägäpxyp yhanehm̄biä Dios pønjaty chojpy; yajcumädooby pønjaty yhuunghajpy.

<sup>7</sup> Coo ja'a Dios hajxy xyajcumädówät, mmee'xtúgäp hajxy jaduñ. Hopiønnä yhuung yajcumädoy. <sup>8</sup> Yajcumädoobiä Dios ja'a yhuunghajxy nägøxiä; y pø caj mijts jaduñ xyajcumädoy, cähxø'p jaduñ coo ja'a Dios hajxy tøyhajt

xquia'a huunghaty. <sup>9-10</sup> Ja'a hajxy ndeedyháltämbä hädaa yaabä naaxwiimbä, nwiingudsähgøøyyäm hajxy jaduhñ, hoy hajxy hijty xyajcumädóowäm mänaa hajxy tøø nmuutsc-háltäm. Paady hajxy hijty xyajcumädóowäm coo hajxy hijty nga'a mädia'agymiäbójcäm. Hoorä, tsögä nDeedyháltäm hajxy mädia'agymiäbójcäm, ja'a jim tsajpootypä. Mänit hajxy jim xyaghíjtämät. Paadiä Dios hajxy xyajcumädóowäm, nebiä miädia'agy hajxy jaduhñ maas hoy nmäbójcämät, nebiä hawa'adstuum hajxy jaduhñ hoy nhíjtänät nebiä Dios yhitiän. <sup>11</sup> Tøyhajt hajxy ndsaaçhpójcäm mänaa ja'a Dios hajxy xyajcumädóowäm. Nbaátäm ja'a tsaachpä hajxy jaduhñ. Pøn jaduhñ mäbø-gaamb hamuumdu'joot, cab jaduhñ waamb miäná'anät, hoy hánajty jia tsaachpøcy. Maas hoy jiäya'ayhadaanä. Maas jootcujc yhidaanä.

<sup>12</sup> Naxy hajxy mdehm ñijjootcapxmøcpøgøøjät neby hajxy jaduhñ hoy myo'oy mnáxät. <sup>13</sup> Mhøxtá'awäp ja'a hodi'u hajxy, nebiä hermanodøjc hajxy jaduhñ hoy xpiawädítät, neby hajxy jaduhñ quipxy xquia'a padu'udägóyyät.

<sup>14</sup> Naxy hajxy hoy mdehm yhídät tu'ugmädia'agy nägøxiä. Hoy hajxy mjäya'ayhädät. Pøn hoy ca'a wädijp, cab jim ñøcxa'añ Dioswiinduum. <sup>15</sup> Tehngajnä hajxy mnigwieendähadøøjät, neby hajxy jaduhñ mga'a tu'udägóyyät. Coo pøn jaduhñ tiu'udägóyyät, je'e joot ca'a tsojp coo piuhbedøøjät ja'a Diósäm. Cab hajxy mnimiäjootma'adøøjät. Coo hajxy haagä jaduhñ mjatcø'øwät, pues nägøxiä hajxy jaduhñ mmá'adät. <sup>16</sup> Cab hajxy mhaxøøgwädítät. Cabä Diosmädia'agy hajxy myaghäyø'øgät. Jaduhñä Esau jecy jiatcøøyy, coo hánajty yäho'ogyii; yajwiingubøjc ja'a ñädeedy ja'a cay. Paadiä ñädeedy hánajty miøødä, coo hánajty quiob-huungä. Mo'owáanäp hánajty jaduhñ cøxiä mäduhñtiä

ja'a tieedy hänajty miädsäna'ay. <sup>17</sup> Y coo ja'a Esau jioot hänajty chocy coo cøxiä mio'owøøjät ja'a tiédiäm, cab tii ñä'a mooyä, hoy jia jøøyy. Hamdsoo jaduñ quia'a niyaghoyøøyyä.

<sup>18-22</sup> Ja'a Moisés hajxy, jequiän hoçhähgøøñäbä hajxy jim y hijxy miädooyy maa ja'a tunän ja'a xøhajpä Sinaí. Ja'a pojtäxa'a hajxy y hijx møødä jøøn jim maa hänajty jiaanç tehñ wyiingoodsän. Mänit hajxy miädooyy nebiä jäya'ay xiu'uxiän. Mänit hajxy miädooyy coo ja'a Dios quiapxy. Hoçhähgøøñä ja'a Dios quiapxy. Jaduñnä Dios yhanehmy coo hajxy hotyijatiä quiuhgá'adsät tijaty jim mejtsp maa ja'a tunän, hoy jia animalä. Pero cab hajxy miee'xtujnä. Mänitä Dios hajxy miänuu'x-taacy coo quia'a cápxnät. Moisés paady je'e chähgøøñä. "Jaanç tehñ chähgøøbiøch, paady ndsäyuy", nomä Moisés miänaañ. Pero jim tsajpootyp jim Dioswiinduum, cab jim yhoçhähgøøñän. Sión jim xiøhaty maa ja'a Dios yhäña'ayän. Jaduñ jim xiøhajpä, ja'a Jerusalén tsajpootypä. Tøø ja'a Dios cuhdujt hajxy xmio'oy coo hajxy mwiingudsähgø'owät. Milhaamä Diosmoonsähajxy jim xioonda'agy Dioswiinduum. <sup>23</sup> Jimä Dioshuung yhaañämähajxy tiu'ugmucy ja'a xiøhajxy tøøbä yajcujaayijäbä. Ja'a Diósäm hajxy yajnähwaats yajcuhwaatsä. Nägøxiä ja'a Dios hajxy jim xwyiinmahñdyhixáañäm. <sup>24</sup> Jimä Jesucristo hajxy xñähgapxtúutäm nebiä Dios hajxy tøø xmiøodyajcuhdújcäm hawiinjemy. Coo ja'a Abel jecy yagho'cä, mänitä Dios yaghawiimbijty. Pero coo ja'a Jesucristo hajxy tøø xñähho'túutäm, xyajnähwaats xyajcuhwáatsäm ja'a Dios ja'a nbojpä ngädieey hajxy.

<sup>25</sup> Coo ja'a jecyjiäya'ay ja'a Diosmädia'agy hajxy yaa quia'a mäbøjcy hädaa yaabä naaxwiin, mänit hajxy yajcumädoowä. Hoorä, coo ja'a Dios hajxy xyhamdsoo hanéhñäm jim tsajpootyp, maas hanaxiä

hajxy jaduh<sub>n</sub> njájtämät coo ja'a miädia'agy hajxy nga'a mábójcämät. Entonces, tsög hajxy hamuumdu'joot mábójcäm. <sup>26</sup> Coo ja'a Dios jecy quiapxy, mäniitä naaxwiin yajtsäyuyy. Jaduh<sub>n</sub> tøø miänaannä coo cøxiä yajtsäyuyyaannä jadähooc møødä naaxwiin møødä tsajtcøxp. <sup>27</sup> Jaduh<sub>n</sub> miädia'agytiägø'øy coo ja'a Dios yajcuhdägoyya'añ tijaty tøø yhädiuñ møødä naaxwiin møødä tsajtcøxp. Pero mädyiijaty jim tsajpootyp, caj yajcuhdägoyya'añ. <sup>28</sup> Tsögä Dios hajxy nämáayyäm Dioscujú'uyäp je'eguiøxpä coo hajxy jim xyaghidáañäm tsajpootyp cøjxta'axiøø. Hamuumdu'joot ja'a Dios hajxy nwiingudsähgøøyyämät. Jaduh<sub>n</sub> ja'a Dios hajxy xquiumáayyämät. <sup>29</sup> Yajcuhdägoobiä Dios je'e tijaty jaduh<sub>n</sub> quia'a cumaaby.

### 13

<sup>1</sup> Tsög hajxy hamuumdu'joot niçhojc nibia'häyóowäm nebiä tu'ugpuhya'aybän. <sup>2</sup> Coo pøn miédsät maa ja'a mdøjcän, hamuumdu'jootä mjøøn mdøjc hajxy mmó'owät. Näje'e hajxy tøø tiøjmo'oy ja'a Diosmoonsä tsajpootyp-tsohm<sub>bä</sub>. Cab hajxy hånajty ñajuø'øy pø Dios mioonsähajxy je'e.

<sup>3</sup> Mbuhbédap hajxy ja'a jäya'ayhajxy hijpä tsumy, møød hajxy häyoowhíjxäbä. Hix, quipxy ja'a Diosmädia'agy hajxy mmøødmäbøcy.

<sup>4</sup> Ja'a Dios jaduh<sub>n</sub> mänaañ coo jäya'ayhajxy ñim-iøødtsäna'awøøjät ya'adio'oxy. Cab jaduh<sub>n</sub> yhooyä coo ja'a mmägu'ughajpä tio'oxiøjc jaduh<sub>n</sub> mnä'ä wi'i yhäy-oowhíjxät, coo ja'a Dios jaduh<sub>n</sub> xñä'ä yajcumädówät.

<sup>5</sup> Cabä xädø'øñ hajxy mwili piøcjuø'øwät. Jootcujcä xädø'øñ hajxy mmähídät, mäduhñtiä hajxy mmøødä. Tøø ja'a Dios jaduh<sub>n</sub> miäna'añ cooc hajxy ni mänaa

xquia'a nähgue'egáanäm. <sup>6</sup> Paady hajxy hamuumdu'joot nmánáanämät:

Ja'a Dióshøch jaduhñ xpiuhbejp.

Cábøch jaduhñ pønñ ndsähgø'ø, hoñéjpiøch hajxy cu xjia fun.

<sup>7</sup> Mbahíäp jäya'ay hajxy, ja'a Diosmädia'agy hajxy tøø xyajnáhixø'øyäbä. Hamuumdu'joot ja'a Diosmädia'agy hajxy miäbøjcy. Hoy hajxy jiaančh tehñ jiäya'ayhajty.

<sup>8</sup> Cabä Jesucristo ja'a quiuhdujt mänaa yajtägach. <sup>9</sup> Cabä wiingmädia'agy hajxy mbadu'ubógät. Coø ja'a Dios hajxy xchójcäm, maas hoy jaduhñ coø ja'a miädia'agy hajxy nmäbøjcämät. Näje'e hajxy ñajtscapxø'øy cooc tyijy yhamajtscä, cábac tii mdsú'udsät mgáyät. Pero yø'ø cuhdujt jaduhñbä, caj yø'ø xpiuhbédät.

<sup>10</sup> Tøø ja'a Jesucristo hajxy xñähho'túutäm, paadiä miädia'agy hajxy jaduhñ nbanócxäm. Pero pønä jecyquiuhdujt panøcxnä, cabä cuhdujt hajxy miøødä coø ja'a Jesucristo hajxy pianócxät. <sup>11</sup> Jegyhajty ja'a teedy-wiindsønñ animalnø'ty hajxy hijty quiuyoxø'øy maa ja'a muutscunuu'xytiøjcän, nebiä piojpä quiädieey hajxy jaduhñ ñähwa'ads quiuhwá'adsät. Mänitä animalho'ogy hajxy hijty nøcxy ño'ogy cajtpa'a. <sup>12</sup> Jaanä jimä Jesús hoy yho'pä cajtpa'a. Jaduhñ hajxy xyajnáhwaats xya-jcuhwáatsäm ja'a nbojpä ngädieeyhajtäm. <sup>13</sup> Tsøgä jecyquiuhdujt hajxy najtshixø'øyyäm. Tsøgä Jesucristo miädia'agy hajxy hamuumdu'joot panócxäm, hoyyä cu'ug hajxy xjia xøøghajtäm. <sup>14</sup> Haa hädaa yaabä naaxwiinä, caj jiega'añ. Pero jimñ njoot hajxy nbädáacäm tsajpootyp. <sup>15</sup> Tsøgä Dios hajxy tehngajnä wiingudsähgø'øyyäm ja'a Jesucristocøxpä. Tsøg hajxy tehngajnä mänáanäm coø ja'a Dios miøjjä jiaančhä. <sup>16</sup> Naxy hajxy hoy mdehñ jiäya'ayhädät. Mbuhmó'owäp ja'a wiinghäna'c hajxy

tijaty hajxy mmøød. Jaduhñä Dios hajxy xjiaančh tehñ quiumáyät.

<sup>17</sup> Mmábøjcäp ja'a copc-hajpä miädia'agy hajxy. Xcwieendähajp hajxy jaduhñ neby hajxy mga'a tu'udägóyyät. Ñajuøøby hajxy coo hajxy wyiinmahñdyhixa'añíjäm ja'a Diósäm. Naxy hajxy mdehñ miábógät nebiä mgopc-hajpähajxy jaduhñ yhidät jootcujc. Coo hajxy mga'a mábógät, cab hajxy hánajty jaduhñ tøø mniyaghoyø'øyii.

<sup>18</sup> Mdúnäbä mayhajt hajxy, pa'ya'axä Dios hajxy ja'a høøchcøxpä. Hóyhøch nwädity. Chójpiøchä njoot cooçh homiánaajä hoy nwädítät. <sup>19</sup> Chójpiøchä njoot jaduhñ cooçh jim jadähooc nnøcxtägátsät maa mijtsän. Mänu-u'xta'agä Dios hajxy cooçh jim ween xyajnøcxy.

<sup>20</sup> Jootcujcä Dios hajxy xjiaančh tehñ yaghíjtäm. Jaayá'ayädsä Jesucristo yagujyipiøjtägajts, ja'a nWiind-søñhájttäm. Jaayá'ayäts hajxy xmiøødyajcuhdújcäm ja'a hawiinjemyguiuhdujt mänaa ja'a Jesucristo hajxy xñäh-ho'túutäm. Cabä jemyguiuhdujt mänaa tiägatsaannä. Homiánaajä ja'a Jesucristo hajxy xñä'ägä cueendähájttäm. <sup>21</sup> Weenä Dios hajxy xpiuhbety, nebiä miädia'agy hajxy jaduhñ hoy myajtúunät, ja'a Jesucristocøxpä. Jaduhñä Dios hajxy xquiumáyät. Cøjxta'axiøø tsøg hajxy jaduhñ mänáañäm coo ja'a Jesucristo miøjjä jiaančhä.

<sup>22</sup> Hermanodøjc, cab hajxy mdsippadá'agät. Cábøch mijts madiu'u tøø nmägapxy tøø nhane'emy. <sup>23</sup> Tøø ja'a hermano Timoteo yhawa'adspädsøømñä maa ja'a pujxtøjcän. Coo yaa paquiä miédsät, mänítøch jim nmødhádät maa mijtsän.

<sup>24</sup> Yajpoo'x ja'a copc-hajpähajxy ja'a høøchcøxpä møødä hermanohajxy nägøxiä. Ja'a hermanodøjc-hajxy yaabä Italianaaxooty, xyajpoo'xp mijts jaduhñ.

Hebreos 13:25

37

Hebreos 13:25

<sup>25</sup> Weenä Dios hajxy jaduħn xjiaac mo'oy ja'a hoyhajt ja'a weenhajt. Amén.

## **El Nuevo Testamento en mixe de Guichicovi** **New Testament in Mixe, Isthmus (MX:mir:Mixe, Isthmus)**

copyright © 1988 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mixe, Isthmus

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixe, Guichicovi [mir], Mexico

### **Copyright Information**

© 1988, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

- You must give Attribution to the work.

- You do not sell this work for a profit.

- You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

### **The New Testament**

in Mixe, Isthmus

**© 1988, Wycliffe Bible Translators, Inc.**

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

- You include the above copyright and source information.

- You do not sell this work for a profit.

- You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

---

